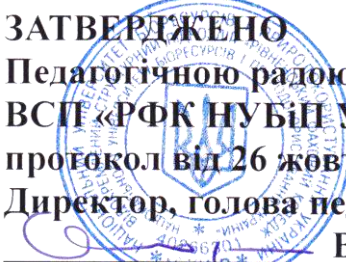

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
ВСП «РФК НУБіП України»
протокол від 26 жовтня 2023 р. № 2
Директор, голова педагогічної ради
 Василь ЦАРУК

ПОЛОЖЕННЯ

**про комплекс навчально-методичного забезпечення дисциплін при
підготовці за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у ВСП «РФК
НУБіП України»**

РІВНЕ – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про ВСП «РФК НУБіП України», Положення про організацію освітнього процесу при підготовці за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у ВСП «РФК НУБіП України» (далі – Коледж), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами і доповненнями).

Комплекс навчально-методичного забезпечення (КНМЗ) розробляється відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами і доповненнями) та Положення про організацію освітнього процесу при підготовці за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у ВСП «РФК НУБіП України».

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу включає стандарти фахової передвищої освіти зі спеціальності, відповідно до яких розробляються освітньо-професійні програми і навчальні плани. Згідно з стандартами ВСП «РФК НУБіП України» здійснює підготовку конкурентоспроможного фахівця зі сформованими програмними компетентностями та забезпечує програмні результати навчання. Процес формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей здійснюється завдяки набору компонент освітньої програми (навчальних дисциплін, практик) та комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни (предмета) (далі – дисципліни).

КНМЗ визначає сукупність дидактичних і методичних документів, засобів навчання, спрямованих на реалізацію освітніх послуг певної галузі знань.

Мета КНМЗ дисципліни полягає у забезпеченні цілісного навчального процесу з певної дисципліни, який включає визначені Положенням про організацію освітнього процесу під час здобуття фахової передвищої освіти у ВСП «РФК НУБіП України» форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

2. СТРУКТУРА КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Включно з програмами навчальних дисциплін (навчальних предметів) та програм практик викладач повинен мати наступний сформований комплекс навчально-методичного забезпечення:

1. Програма навчальної дисципліни (Додаток 1);
2. Силабус навчальної дисципліни;
3. Комплексна контрольна робота (Додатки 2-3);
4. Питання до семестрових заліків (екзаменів);
5. Білети до семестрових заліків (екзаменів) (Додатки 4-5);
6. Питання до модульного контролю;

7. Завдання до модульного контролю (тестові завдання);
8. Навчальні матеріали до курсу.

3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Програма навчальної дисципліни визначає її зміст, мету, завдання, очікувані результати навчання та сформовані компетентності, розподіл загального обсягу годин між видами навчальних занять та самостійною роботою здобувачів освіти, послідовність, організаційні форми навчальних занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання тощо.

Комплексна контрольна робота (ККР) – це сукупність формалізованих завдань, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни.

Всі завдання ККР повинні мати професійні спрямування і їх вирішення вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів дисципліни, а їх інтегрованого застосування. Завдання можуть бути репродуктивного, продуктивного характеру, розрахункові задачі, тести тощо. Частина завдання ККР може розпочинатися словами: Визначити..., Обґрунтувати..., Проаналізувати..., Дати оцінку... і т. п. Під час їх вирішення студент повинен продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову креативну діяльність. Оцінка за виконання ККР виставляється згідно з розробленими критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальної дисципліни, за національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Під час розробки критеріїв оцінки за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Крім цього необхідно враховувати здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- інтерпретувати схеми, графіки діаграми;
- встановлювати різницю між причинами і наслідками;
- аналізувати, оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень.

Пакети ККР розробляються викладачами циклової комісії коледжу і використовуються:

- під час проведення самоаналізу діяльності навчального закладу з метою корекції програм навчальних дисциплін, удосконалення організацій освітнього процесу;
- під час проведення акредитаційної або атестаційної експертизи з метою державної оцінки рівня підготовки студентів.

Кожний варіант завдання ККР підписується викладачем та головою циклової комісії із зазначенням номера протоколу і дати засідання циклової комісії.

Розроблений пакет ККР розглядається на засіданні циклової комісії і затверджується заступником директора з навчальної роботи.

КНМЗ дисципліни містить перелік тем курсових робіт (проектів), якщо вони передбачені навчальним планом.

Програма практики містить: назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю; етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання; вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю; критерії оцінювання.

КНМЗ для навчальних практик у випадку їх наявності у навчальному плані, розробляються окремо згідно з програмою навчальної практики.

Зміст розділів програми навчальної практики включає: вступ, цілі і завдання практики, зміст практики (перелік індивідуальних завдань, заняття та екскурсії під час практики, навчальні посібники, літературні та електронні джерела, методичні рекомендації), форми і методи контролю, критерії оцінювання, вимоги до звіту та опис процедури підведення підсумків практики.

4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ У СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСІВ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дидактичний інструментарій навчальної дисципліни для проведення навчального процесу доцільно забезпечити електронною версією, що дає можливість працювати в період карантинних обмежень з використанням технологій дистанційного навчання. Створення і використання електронного комплексу навчально-методичного забезпечення (ЕКНМЗ) регламентується даним положенням.

Методи навчання під час використання (ЕКНМЗ) дисципліни, зокрема матеріалів аудиторних занять і самостійної роботи, зазнають якісних змін, а саме:

- істотної модернізації зазнають лекційні заняття – викладач у процесі лекції широко може використовувати мультимедійні презентації, які являють собою тематично й логічно зв'язану послідовність інформаційних доз матеріалу змістового модуля, тезисно відображають його ключові моменти, включають основні формули та схеми, а також статичні та динамічні зображення об'єктів, які вивчаються;
- студенти до початку лекції можуть отримати опорні конспекти, які являють собою комплект слайдів презентацій, роздрукованих таким чином, щоб сторінка містила кілька слайдів та поле для заміток. Такі конспекти дозволяють студентів зосередитися на демонстрації презентацій, не витрачаючи часу на копіювання зображень;
- під час проведення практичних та лабораторних робіт студенти мають можливість працювати з матеріалом, який вивчається в інтерактивному режимі, тобто впливати на роботу інформаційного засобу;
- навчальні матеріали розміщують у «хмарному» середовищі, викладач надає доступ здобувачам освіти до них.

Такий підхід до планування та організації й проведення освітнього процесу дозволяє не лише ефективно реалізувати навчальні плани та оптимізувати управління освітнім процесом, а й забезпечувати якісну підготовку фахівця в умовах як офлайн навчання так і онлайн навчання.

*Введено в дію наказом
директора коледжу від
26 жовтня 2023 р. № 161-0Д*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ»

Циклова комісія _____ дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи

_____ Людмила БАЛДИЧ

_____ 20__ р.

Програма навчальної дисципліни
Program of the Discipline

(назва навчальної дисципліни)

(name of the discipline)

галузь знань _____

(шифр і назва галузі знань)

branch of knowledge _____

(code and name of branch of knowledge)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

specialty _____

(code and name of the specialty)

освітня програма _____

(назва)

educational program _____

(name)

Програма навчальної дисципліни _____
 розроблена на основі освітньо-професійної програми _____,
 галузі знань _____ спеціальності _____
 _____ затвердженої Вченою радою НУБіП України,
 протокол № __ від «__» _____ 202__ року.

Розробники:

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії

Протокол від _____ 20__ року № __

Голова циклової комісії _____ дисциплін

_____ 20__ року _____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від _____ 20__ року № __

_____ 20__ року

Голова _____ Людмила БАЛДИЧ
 (підпис) (ім'я та прізвище)

© _____ 20__ рік
 © _____ 20__ рік

1. Вступ

Анотація

Abstract

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	_____
Спеціальність	_____
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	
Кількість кредитів ECTS	
Кількість змістових модулів	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	Залік (екзамен)
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2023-2024
Семестр	
Аудиторні години:	
лекційні заняття	
лабораторні заняття	
практичні заняття	
семінарські заняття	
Самостійна робота	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета _____

Завдання _____

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Загальні компетентності (ЗК) _____

фахові компетентності (ФК) _____

Результати навчання (РН) _____

3. Зміст навчальної дисципліни

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усьог о	у тому числі		
лекці ї		практ.	с.р.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Розділ 1				
Тема 1.1.				
Тема 1.2.				
Тема 1.3.				
Тема 1.4.				
Тема 1.5.				
Разом за змістовим модулем 1				
Змістовий модуль 2.				
Розділ 2.				
Тема 2.1.				
Тема 2.2.				
Тема 2.3.				
Тема 2.4.				
Разом за змістовим модулем 2				
Змістовий модуль 3.				
Розділ 3.				
Тема 3.1.				
Тема 3.2.				
Тема 3.3.				
Разом за змістовим модулем 3				
Усього годин				

5. Теми лекційних, лабораторних, практичних занять та самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
			I семестр	
			Змістовий модуль 1	
1				
	I			
			Всього	

6. Індивідуальні завдання студентам

№ п\п	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідницькі, розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1.			
2.			

7. Перелік питань на залік (екзамен)

8. Методи навчання

9. Контроль результатів навчання

9.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

9.2. Критерії оцінювання результатів навчання

9.3. Оцінювання за формами контролю

Поточний контроль	Рейтинг з навчальної роботи	Рейтинг з додаткової роботи	Підсумкова атестація (залік)	Загальна кількість балів
Змістові модулі 1-3				
0-100	0-70	0-20	0-30	0-100

9.4. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для диференційованого заліку, екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни;
2. Силабус навчальної дисципліни;
3. Комплексна контрольна робота;
4. Питання до семестрових заліків (екзаменів);
5. Білети до семестрових заліків (екзаменів);
6. Питання до модульного контролю;
7. Завдання до модульного контролю (тестові завдання);
8. Навчальні матеріали до курсу.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література
Додаткова література
Інформаційні ресурси

Додаток 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

_____ 20__ р.

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Освітній ступінь бакалавр

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Освітньо-професійна програма _____

Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

Викладач _____
 (підпис) (ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні циклової комісії _____

Протокол від _____ 20__ р. № _____

Голова циклової комісії _____
 (підпис) (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Освітній ступінь бакалавр

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Освітньо-професійна програма _____

Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

Варіант № _____

1. Виконати тестові завдання.

1.

- a)
- б)
- в)
- г)

2.

- a)
- б)
- в)
- г)

3. ...

2. Дати визначення понять (процесів) і пояснити їх суть і призначення:

3. Виконати практичне завдання.

Викладач _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи

_____ 20__ р.
_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ

Освітній ступінь бакалавр
Галузь знань _____
Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма _____
Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

Екзаменатор _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні циклової комісії _____
Протокол від _____ 20__ р. № _____
Голова циклової комісії _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Освітній ступінь бакалавр
Галузь знань _____
Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма _____
Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

- 1.
- 2.
3. Задача до білета № _____.

Екзаменатор _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з
навчальної роботи
_____ 20__ р.
_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗАЛКОВІ БІЛЕТИ

Освітній ступінь бакалавр _____
Галузь знань _____
Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма _____
Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

Викладач _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні циклової комісії _____
Протокол від _____ 20__ р. № _____
Голова циклової комісії _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Освітній ступінь бакалавр _____
Галузь знань _____
Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма _____
Навчальна дисципліна _____ Семестр _____

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1.
2. Задача до білета № _____.

Викладач _____
(підпис) (ім'я та прізвище)